

**OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA ZA NACRT
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI
PRIJAVITELJA NEPRAVILNOSTI**

1. OPĆE INFORMACIJE

1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo pravosuda, uprave i digitalne transformacije	
1.2.	Naziv propisa:	Prijedlog Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Ne	Naziv akta: Opis mjere:
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Ne	Naziv pravne stečevine:

2. UTVRĐIVANJE PROBLEMA

2.1.	Važeći Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti („Narodne novine“ broj 46/2022, dalje u tekstu: Zakon) bio je predmet analize Radne skupine protiv podmićivanja OECD-a u kontekstu provedbe Konvencije o borbi protiv podmićivanja stranih javnih službenika u međunarodnim poslovnim transakcijama tijekom 2. kruga evaluacije. Izvješće je doneseno u prosincu 2024. godine te je utvrđeno da postoje određene nedoumice oko područja primjene Zakona i nejasnoće glede zaštite prijavitelja nepravilnosti koji se obraćaju izravno policiji i državnom odvjetništvu. Također je navedeno da je potrebno osigurati da postupci za zaštitu prijavitelja nepravilnosti ne traju dugo te da novčane kazne za osvetu moraju biti odvraćajuće, razmjerne i učinkovite da se u tom kontekstu razmotri njihovo povećanje. Nadalje, Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i vijeća o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Europske unije je nakon stupanja na snagu te nakon proteka za implementaciju u nacionalno zakonodavstvo više puta mijenjana. Naime, donoseći druge akte kojima se ista Direktiva izričito mijenja u pravilu se širio doseg primjene Direktive 2019/1937. S obzirom da su u prilogu Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti navedeni svi akti EU na koje se Direktiva izričito primjenjuje, ali isti prilog ne navodi naknadno donesene akte kojima se mijenja Direktiva 2019/1937, popis u prilogu Zakona se ne smatra usklađenim s tekstom Direktive 2019/1937. I konačno, u kontekstu nacionalnog zakonodavstva, novčane kazne koje propisuje Zakon navedene su u hrvatskoj kuni kao službenoj valuti u vrijeme kada se donosio Zakon. Međutim, to trenutno nije usklađeno s Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 57/22 i 88/22).		
2.2.	Izvor podataka:		
	1. Izvješće druge faze evaluacije Republike Hrvatske, koje je usvojila Radna skupina za suzbijanje podmićivanja u međunarodnim poslovnim transakcijama 13. prosinca 2024.		

godine, u okviru pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD).

2. Zakon o potvrđivanju Konvencije o borbi protiv podmićivanja stranih javnih službenika u međunarodnim poslovnim transakcijama („Narodne novine – Međunarodni ugovori“ broj 10/2023)

3. Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i vijeća o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Europske unije.

- Uredba (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. listopada 2020. o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja za poduzeća i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 i Direktive (EU) 2019/1937 (SL L 347, 20.10.2020., str. 1.);

- Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptoinovine i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., str. 40);

- Uredba (EU) 2024/573 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. veljače 2024. o fluoriranim stakleničkim plinovima, izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 517/2014 (SL L, 2024/573, 20.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj>);

- Direktiva (EU) 2024/1760 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 te Uredbe (EU) 2023/2859 (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1760, 5.7.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>);

- Uredba (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2022. o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru i izmjeni direktiva (EU) 2019/1937 i (EU) 2020/1828 (Akt o digitalnim tržištima) (Tekst značajan za EGP) (SL L 265, 12.10.2022., str. 1.);

- Uredba (EU) 2024/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma (SL L, 2024/1624, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>);

- Direktiva (EU) 2024/1226 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. travnja 2024. o definiciji kaznenih djela i sankcija za kršenje Unijinih mjera ograničavanja i izmjeni Direktive (EU) 2018/1673 (SL L, 2024/1226, 29.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj>);

- Uredba (EU) 2024/1689 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji i o izmjeni uredaba (EZ) br. 300/2008, (EU) br. 167/2013, (EU) br. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 i (EU) 2019/2144 te direktiva 2014/90/EU, (EU) 2016/797 i (EU) 2020/1828 (Akt o umjetnoj inteligenciji) (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1689, 12.7.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>);

- Uredba (EU) 2024/3015 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2024. o zabrani proizvoda nastalih prisilnim radom na tržištu Unije i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/3015, 12.12.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj>)

	- Direktiva (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ (SL L 2024/1203, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj). 3. Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 57/22 i 88/22).
--	--

3. UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA

3.1.	Opis posebnog cilja
	Cilj je usklađivanje s standardima OECD-a odraženim u prioritetnim preporukama u kontekstu pristupnog procesa OECD-u, zatim usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije, odnosno s izmjenama kojima je mijenjana i sama Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i vijeća o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Europske unije po proteku roka za njenu implementaciju. Također je potrebno uskladiti odredbe o valuti u samom zakonu te u istom novčane kazne iskazati u eurima.
3.2.	Opis svrhe propisa
	Unaprijediti pravne standarde u području zaštite prijavitelja nepravilnosti s ciljem ispunjavanja preuzetih međunarodnih obveza te usklađenje s domaćim zakonodavstvom što u konačnici rezultira i unaprjeđenjem borbe protiv korupcije.
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja
	Cilj koji se želi postići ostvaruje se isključivo normativnim rješenjem.
3.4.	Izvor podataka:
	1. Izvješće druge faze evaluacije Republike Hrvatske, koje je usvojila Radna skupina za suzbijanje podmićivanja u međunarodnim poslovnim transakcijama 13. prosinca 2024. godine, u okviru pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). 2. Zakon o potvrđivanju Konvencije o borbi protiv podmićivanja stranih javnih službenika u međunarodnim poslovnim transakcijama („Narodne novine – Međunarodni ugovori“ broj 10/2023) 3. . Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i vijeća o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Europske unije Uredba (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. listopada 2020. o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja za poduzeća i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 i Direktive (EU) 2019/1937 (SL L 347, 20.10.2020., str. 1.); - Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptoinovine i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., str. 40); - Uredba (EU) 2024/573 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. veljače 2024. o fluoriranim stakleničkim plinovima, izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 i stavljanju izvan

	snage Uredbe (EU) br. 517/2014 (SL L, 2024/573, 20.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj); - Direktiva (EU) 2024/1760 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 te Uredbe (EU) 2023/2859 (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1760, 5.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj); - Uredba (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2022. o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru i izmjeni direktiva (EU) 2019/1937 i (EU) 2020/1828 (Akt o digitalnim tržištima) (Tekst značajan za EGP) (SL L 265, 12.10.2022., str. 1.); - Uredba (EU) 2024/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma (SL L, 2024/1624, 19.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj); - Direktiva (EU) 2024/1226 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. travnja 2024. o definiciji kaznenih djela i sankcija za kršenje Unijinih mjera ograničavanja i izmjeni Direktive (EU) 2018/1673 (SL L, 2024/1226, 29.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj); - Uredba (EU) 2024/1689 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji i o izmjeni uredaba (EZ) br. 300/2008, (EU) br. 167/2013, (EU) br. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 i (EU) 2019/2144 te direktiva 2014/90/EU, (EU) 2016/797 i (EU) 2020/1828 (Akt o umjetnoj inteligenciji) (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1689, 12.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj); - Uredba (EU) 2024/3015 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2024. o zabrani proizvoda nastalih prisilnim radom na tržištu Unije i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/3015, 12.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj); - Direktiva (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ (SL L, 2024/1203, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj). 3. Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 57/22 i 88/22).

4. UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA

4.1.	Posebni cilj: Cilj je propisa unaprjeđenje pravnog okvira za zaštitu prijavitelja nepravilnosti u skladu s razvojem standarda u okviru relevantnih međunarodnih institucija te unaprjeđenje koherentnosti nacionalnog pravnog okvira, a čime se ostvaruje i unaprjeđenje ukupnog preventivnog antikorupcijskog okvira.	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na gospodarstvo.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:

	Nisu utvrđeni učinci na održivi razvoj.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na socijalnu skrb.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Osobe koje prijavljuju informacije o kršenju javnog interesa za koje su saznale tijekom obavljanja aktivnosti u radnom okruženju sagledavaju se u kontekstu prava na slobodu izražavanja, a koja su navedena u članku 11. Povelje EU i članku 10. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Osim same Konvencije, u okviru Vijeća Europe Vijeće ministara donijelo je i Preporuku o zaštiti zviždača 30. travnja 2014. Također, nastavno na članak 10. Konvencije razvijena je i sudska praksa Europskog suda za ljudska prava (ESLJP) o slobodi izražavanja u kontekstu prijava zviždača.	Prijavitelji nepravilnosti Državno odvjetništvo RH Policija Pučki pravobranitelj
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na druga područja.	Nisu utvrđeni adresati.

5. ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA

5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području gospodarstva.
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području održivog razvoja.
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području socijalne skrbi.
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:
	Preciziranjem područja primjene i izričitim propisivanjem da se Zakon primjenjuje i u kontekstu konkretno određenih kaznenih djela i pravnih akata EU, te pojašnjavanjem da prijavitelji nepravilnosti imaju pravo na zaštitu i ukoliko prijave nepravilnosti izravno policiji i državnom odvjetništvu, doprinosi se jasnoći i predvidljivosti primjene pravnih odredbi, a što rezultira unaprjeđenjem standarda zaštite prijavitelja nepravilnosti i korištenjem prava na slobodu izražavanja u praksi. Takvo unaprjeđenje sagledava se i u kontekstu povećanja zaštite javnog interesa i olakšavanju otkrivanja koruptivnih i drugih aktivnosti koje narušavaju javni interes.
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u drugim područjima.
5.6.	Izvor podataka: Izvori podataka su isti kao pod točkom 2.2

6. SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE

6.1.	Savjetovanje: Savjetovanje s javnošću provedeno je u periodu od 17. srpnja do 16. kolovoza 2025. tijekom kojeg nismo zaprimili nikakve komentare.
6.2.	Konzultacije: Provedene su konzultacije s Uredom za zakonodavstvo.

7. ZAKLJUČAK

7.1.	Predviđenim izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti postići će se usklađenost sa standardima Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) po pitanju mogućnosti prijave stranog podmićivanja i srodnih kaznena djela. Zaštitit će se prijavitelj nepravilnosti koji podnosi prijavu bilo neposredno državnom odvjetništvu ili policiji ili putem nekog od kanala za prijavu. Zaštita prijavitelja nepravilnosti koji prijavljuju neposredno policiji ili državnom odvjetništvu pružat će tim prijaviteljima na isti način kao i da je prijava zaprimljena kroz kanal za vanjsko prijavljivanje nepravilnosti. Nadalje, propisati će se rokovi za pojedine faze postupka za zaštitu prijavitelja nepravilnosti u svrhu njegovog održavanja u zadanim okvirima žurnog postupanja te će povećati granice novčanih kazni za osvetu. Materijalno područje primjena Zakona proširit će se također na nove akte Europske unije, slijedom čega će se izvršiti adekvatne izmjene i u Prilogu 1. Zakona. Također će od dana stupanja Zakona na snagu Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti novčane kazne biti izražene u valuti koja je od 1. siječnja 2023. godine postala zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj.	Negativni učinci: Nisu utvrđeni značajniji negativni učinci.
------	--	---

	Time će se otkloniti nedoumice oko primjene Zakona i unaprijediti ukupna zaštita prijavitelja nepravilnosti.	
7.2.	Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe: Zaštita prijavitelja nepravilnosti važan je stup u borbi protiv korupcije te je dio ukupnih napora u poticanju transparentnosti, promicanja integriteta i otkrivanju koruptivnih aktivnosti i drugih nepravilnosti kojima se krši javni interes. Također, kao što se navodi, osim zaštite javnog interesa, učinkovita zaštita prijavitelja nepravilnosti ima utjecaja i na temeljne slobode - zaštitu slobode izražavanja. Stoga se zaključuje da pojašnjavanjem odredbi Zakona koje su do sada izazivale nedoumice u provedbi te podizanjem novčanih sankcija za kršenje Zakona te daljnjim širenjem područja primjene u skladu s razvojem EU prava u tom području dolazi do ukupnog unaprjeđenja standarda za zaštitu prijavitelja nepravilnosti i pravne jasnoće, a što ima učinak na zaštitu temeljnih sloboda, na unaprjeđenje okvira za borbu protiv korupcije i na povećanje zaštite javnog interesa.	

8. PRILOZI

8.1	Dokumenti u prilogu: Nema priloga.

9. OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA

	Potpis: Damir Habijan, ministar pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Datum: 5. rujna 2025.
--	--

